

Soluții de criză

Biblioteca Județeană
"DVID DENSUSIANU" - Deva
DEPOZIT-LEGAL
Nr. Inv. *AI/550*

Helvetizarea

României

Pag.2

Pag. 9 **Sfârșitul lumii - în trei variante**

Pag. 3 **Emigranți în lumea largă**

Pag. 8 **Nu vă lăsați păcăliți de angajatori**

Pag. 8 **Drepturile garantate de lege - la cumpărături**

Pag. 4 **Clienții versus bănci spre sălile de judecată**

Pag. 5 **Executarea silită: dezastrul unora, afacerea altora!**

0745167940
0729736882

Totul pentru nunta ta!
Agenția noastră vă oferă rochiile de mireasă, rochiile de ocazie și accesorii pentru nuntă prin magazinul situat în Deva, strada Horea, nr. 30.
Tot la noi veți găsi: - decoratiuni sala, fiuse scaune, sonorizare, invitații, aranjamente florale, înregistrări video, cadouri invitați, artificii.

www.nuntalacheie.ro

Agencia de publicitate STAR

Anunțuri rapide în Adevărul, Adevărul de seară, Click!, Gândul, Curierul Național, Bursa

B-dul Iuliu Maniu, nr. 6 (fostul sediu Calor), Etaj 1, cam.6
Tel. 0765-211696, 0766-559627

Pag. 11 **Polemici cordiale**
Favlor Oraștie, drama unei industrii pierdute

Cum îți poți repara mașina gratuit dacă te-a lovit un autoturism fără RCA Pag. 4

Pentru că vrei ca puilul tău să facă primul pas în viață cu dreptul

Program scurt: 8"-14"
prelungit: 8"-18"

GRĂDINIȚA PRICHINDEL
Grădiniță de limbi străine, sport și dansuri

Adresa: Aleea Panseluțelor, nr.8 (Cartier Dorobanți)
Tel: 0720 836 375
0742 357 801

Editorial

Amintirile unui cinefil

De la filmul lui Kusturica, „Vremea țiganilor”, realizat dacă nu mă înșel prin 1973, a trecut mult timp. Pe atunci țigani erau la mare modă. Amintiți-vă filmul „Șatra” ori mai recentul „Pisica albă, pisica neagră”.

Românii nu s-au prea dat în vânt după țigani. Poate doar după filmele indiene gen „Articolul 420”, „Vandana”, „Prietenii mei, elefanții” ori „Vagabondul” și multe altele de acest gen. Cozile la casele de bilete ale cinematografele erau imense. Se dădeau bilete și fără loc, pe scări. Țigani mestecau semințe și oftau din greu. Noi ne mulțumeam să îi privim pieziș, resemnați și imuni. După 1990 a urmat marele exod al țiganilor în Europa.

Noi nu prea aveam timp de ei. Aveam alte preocupări: „Nu ne vindem țara!”, „Nu vrem bani, nu vrem valută, / Vrem pe Roman, să ne... (gverneze ?)”. Bântuiți încă de sindromul salamului cu soia, a conservelor în ulei de Sulina ori al uleiului de ricin. Pe urmă ne-am vândut țara. Pe nimic. Unii s-au îmbogățit, proletarii au sărăcit.

Daniel Mariș
(Continuare în pag.2)

Soluții posibile pentru criza profundă**HELVETIZAREA ROMÂNIEI**

MOTO: „Idealul în politica externă ar fi helvetizarea României, iar în politica internă (până la limpezirea situației), Teuga Dei, adică armistițiu între partide și oamenii politici de toate nuanțele, până când, să sperăm, se va încheia pacea, deși nu credem. În rezumat, broscuțul politic român să nu se mai umfle pentru a ajunge boul din fabula nemuritoare, fiindcă piere poporul pe care vrea să-l reprezinte” (Petre Pandrea, 1947).

Ideile bune nu sunt întotdeauna rezultatul unor întâmplări fericite. De-a lungul istoriei au existat destule grupuri de reflecție formate din personalități marcante ale societății românești ce au produs o sumă de idei valoroase pentru viitorul României. Acum, după douăzeci de ani de așa-zisă „istorie nouă” sau mai bine spus de dezintegrare și degradare economică, culturală și nu în ultimul rând morală, contribuția unor minți luminate, a căror temă de gândire este tocmai renașterea și relansarea pe orbita civilizației europene a României este ignorată și dezavuată de politicienii obtuși și verșoi, preocupați doar de propriile orgolii și ambiții meschine. De aceea, România de azi pare un tărâm arid pentru idei iar suma proiectelor și idealurilor bune pe termen lung pare a scădea exponențial. În realitate nu este așa. Mentalitățile noastre aruncă însă, în derizoriu valorile autentice. Și de multe ori acestea aleg calea exilului voluntar, acolo unde sunt apreciate și luate în serios.

Exemple istorice

Una dintre cele mai fericite decizii din istoria României, aducerea pe tronul Principatelor a lui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen (1866), a plecat de la ideea liberalului I.C. Brătianu. Numai că în jurul acestuia se formase un grup de reflexie, think tank, după cum este astăzi denumit de americani, unde a devenit o necesitate absolută. Acesta era format din mai multe „minți strălucite”, Brătianu, Kogălniceanu, Rosetti și mulți alții care aveau o temă de gândire comună, cine să fie adus pe proaspătul tron regal după de Philippe de Flandra refuzase oferta. Din acest grup de reflecție s-a născut, fără îndoială, una dintre cele mai bune idei din istoria României, aducerea unui domnitor străin, fără simpatii politice, care prin reformele sale a adus țara în lumea modernă. Asemenea idei, de descentralizare pe regiuni, după model german, sau „helvetizarea” României, de mare impact și utilitate pe termen lung, au fost promovate de filozoful și scriitorul Petre Pandrea (26 iunie 1904 - 8 iulie 1968), încă din anul 1947, în volumul al doilea al jurnalului intim „Pomul Vieții”, rămas nepublicat la momentul respectiv, autorul fiind arestat de Securitate în primăvara anului 1948. Acesta sesiza faptul că România a fost de-a lungul Istoriei o permanentă victimă internațională și că idealul țării, după atâtea experiențe triste nu mai poate fi decât un ideal de neutralitate, „de scoatere a țării din angrenajul satanic internațional”.

Amintirile unui cinefil

(Urmare în pag. 1)

Tovarășii noștri cinefili au uitat de filmele indiene prin Paris, prin Roma, Madrid ori Berlin, îngrozindu-i pe europenii care au început să-și aducă aminte de marea invazie a popoarelor migratoare. După douăzeci de ani, șocul a atins apogeul. Luați-vă nomazii înapoi, tipă aceștia din rărunchi.

Stimați europeni, fiți realiști. E doar începutul noului val românesc. Dacă tot ne-ați luat fabricile, gazul, energia electrică, vântul și pământul, dacă tot vă repatriați profiturile de miliarde de euro „după” spinarea românilor, integrați-ne și cinefilii nomazi și năbădăioși. Rămâneți regizori adevărați până la capăt. Nu refuzați actorii și saltimbancii țigani. Acum studiourile se află în curtea voastră. Finito.

Revoluție fără schimbare

Să nu ne îmbătăm cu apă rece.

Revoluția din 1989 nu a fost una atât de anticomunistă.

Marea masă a Românilor dorea doar răsturnarea regimului Ceaușescu și înlocuirea acestuia cu unul mai tolerant. Blocajul profund al mentalităților colective a condus și la apariția conflictelor de tip „minerjadă”, între cele studentești și minerești.

Așadar, românii nu au dorit niciodată o schimbare radicală la față a României. Atât cât s-a produs, aceasta se datorează puținelor elite ce au încercat să impună occidentalizarea și modernizarea țării, în pofida blocajului și rezistenței subconștiente, a mentalităților populare ce doresc opulența fadă, ce se rezumă la a mânca și a bea bine, eventual și la o mașină cât mai sofisticată. Acest anacronism nu este schimbat nici măcar de emigranții ce împânzesc toată Europa. Butada unui medic francez, venit cu ajutoare umanitare, care a descoperit o țară ciudată pentru un european gest-beget, exprimă cum nu se poate mai bine acest lucru: „În România se întâmplă două lucruri cu populația acestei țări, unul rău și celălalt bun. Lucrul rău este că românii trăiesc groaznic. Lucrul bun este că nu-și dau seama de aceasta!”. Să apară oare primele fisuri ale mentalităților colective, abia acum?

O semi-colonie numită România

Oamenii politici actuali nu sunt decât oglinda societății și a mentalităților colective. Limbaj suburban și agresiv, minciună, corupție, dorința de îmbogățire rapidă, manelism, lipsă de viziune și de solidaritate. România a ajuns la stadiul descris de vizonarul Petre Pandrea, acela de semi-colonie, „cu aparență de neatârnare, dar cu influențe subterane decisive și cu groaznice apetituri de trusturi capitaliste și state expansioniste de toate soiurile”.

Cât adevăr, câtă viziune... Semi-colonia este definită prin „quasi-autonomie politică și dependență economică iar stilul de viață se formează în felul următor: clasa dominantă hotărăște modalitatea, gustul și felul de viață.” De asemenea pe plaiurile semi-coloniale strălucește „speța șarlatanului egoist ce își trădează patria pentru arginți sau din poltronerie lamentabilă. Politicienii semi-colonialii sunt șarlatani până în măduva oaselor și egoiști până dincolo de marginea înțelegerii: oare de ce? Fiindcă n-au bază economică, n-au metafizică, n-au bază morală: au apetituri.” Acesta este portretul politicianilor de după Revoluție, descris fidel încă de acum aproape 60 de ani de Petre Pandrea; avizi de îmbogățire cu orice preț și lipsiți de percepțe și scrupule morale. Doriți exemple? Îi aveți lângă dumneavoastră, le-ați dat votul de la milionarii în euro din administrațiile locale și județene până la milionarii (evident, tot în euro) ce s-au perindat prin fruntea partidelor sau a ministerelor. Tot în România semi-colonială „funcționarul politic a înlocuit latifundiarul care-și păpa moșiile ca pe o porție de măslina iar când ai putere nu te mai temi de secetă și

de intemperii iar haremul îți stă la dispoziție”. Într-o asemenea societate „omul bogat nu poate avea prieteni săraci. Trebuie să-și ia adio chiar și de la prietenii din tinerețe care au sărăcit în semi-colonii seismele și zigzag-urile de avere sunt dese”.

Politicianul semi-colonial se caracterizează prin „rățoială și neputință. Neputința este starea de colonialitate iar rățoiala este expresia unei puteri castrate. Politicianul semi-colonial are ceva de biciclist: spinarea curbată și picioare energice, cu pulpe dezvoltate adică servil față de cei mai mari și impertinent cu cei mici... vinde țara și pe maică-sa, intră în bandă necondiționat, ca hoții de cai cu ochii la pradă.”. Același Petre Pandrea scrie că „tabelele de valori sunt răsturnate, amalgamate și pline de surprize și adesea ai impresia că nu mai umbli printre oameni normali, printre oameni sănătoși, ci printre canceroși.”

„Helvetizarea”, grea dar nu imposibilă

Idealul de „helvetizare”, specific și original presupune „splendida izolare și belșug permanent”, având drept model un prototip de neutralitate. Așadar iată reperatele: neutralitate în caz de război, eliminarea politicianismului, respectarea cultului valorilor și primordialitatea gospodăriei edilitare. Căci când „venitul național nu mai merge la capitole neproductive și va ajuta la refacerea paraginilor, când politicianismul se va reduce până la atrofie iar politica se va transforma în emulație edilitară, asemenea unui concurs între urbaniști, abia atunci cultul valorilor se va instala automat.” Nu este de neglijat nici dezvoltarea și impulsivitatea clasei de mijloc, liber profesionistă prin excelență, un model social al tuturor societăților de succes și o forță imensă ce urnește și impulsionează angrenajul societății umane. Din păcate, în România modelul social al clasei de mijloc este grav afectat de deciziile iresponsabile ale clasei politice.

Nu în ultimul rând s-ar impune reîmpărțirea administrativă a țării în provincii istorice, preluând părțile bune atât din modelul elvețian cât și din cel german ori francez. Fiecare provincie istorică își va putea astfel gestiona mai bine resursele economice și materiale, va putea accesa mai ușor fondurile europene, va stârpi birocrăția, statul central având mai puține posibilități de intervenție, rezumându-se mai mult la aspectele legate de diplomație externă și apărare națională. Modelele de succes: cantoanele elvețiene și landurile germane. Seriozitatea, competența, largul consum, deschiderea culturală, ameliorarea disputelor, stârpirea corupției, investițiile străine, forța de muncă calificată ce ar putea reveni din imigrație ar fi tot atâtea argumente pentru schimbarea mentalităților colective și estomparea greșelilor istorice prin care România se află azi tot mai aproape de stadiul de moarte clinică.

Daniel Mariș
Vicepreședinte Asociația QVO VADIS

**SERVICII DE CALITATE OFERITE DE
PERSONAL CALIFICAT**

- **CONTABILITATE** : financiară și de gestiune, depunere declarații: Finanțe, CAS, Sănătate, Șomaj, ITM;
- **EXPERTIZE CONTABILE**: extrajudiciare și judiciare;
- **EVALUĂRI DIVERSE**;
- **RESURSE UMANE**.

TELEFON
0765-211696

S.O.S. ROMÂNIA

Cei care ne gândim să plecăm din țara nativă trebuie să luăm în calcul atât cheltuielile efective cu emigrarea, cât și costurile psihologice pe care le implică decizia în sine.

Optiuni

Companiile de cercetare internațională care au evaluat calitatea vieții în cadrul unui studiu realizat pe mai mult de 500 de orașe la nivel mondial, au ajuns la niște concluzii care nu contravin aproape deloc cu așteptările oamenilor de rând... Nivelul de trai a fost analizat în funcție de 35-40 de factori ce țin de stabilitate politică și socială, mediul economic, sănătate, servicii publice, tendințe de consum ș.a.m.d. Clasamentul rezultat (primele șapte țări fiind europene!), se prezintă în felul următor:

Viena (Austria) este considerat cel mai bun oraș din lume din punct de vedere al calității. Capitala Austriei este pe primul loc pentru amestecul firesc al elementelor ce țin de trecut, de prezent și de viitor. Zurich (Elveția) este considerat capitala bancară a lumii, dar și un oraș multicultural, mai ales cu o viață de noapte intensă. Capitală a cantonului cu același nume, Zurich a fost ales ani la rând printre orașele cu cel mai ridicat nivel de trai. Geneva (Elveția) e considerată o adevărată bijuterie. Orașul situat la poalele Alpilor este apreciat și pentru calitatea peisajelor, dar și pentru arhitectura superbă. Vancouver (Canada) este capitala multiculturală a provinciei canadiene Columbia Britanică. Orașul se remarcă și prin multiplele posibilități de recreere. Auckland (Noua Zeelandă) se află la

PROGRAMUL RABLA 2010

S.C. CASTECO INVEST S.R.L.
cu sediul în Deva, str. Mureșului,
nr. 18, preia autoturisme pentru
programul RABLA:

- se asigură transport de la domiciliul proprietarului;
- întocmirea actelor pentru obținere tichetului valoric;
- întocmirea actelor pentru obținerea valabilității tichetului valoric (radiere, legalizări).

Pentru informații și
detalii sunați la:
0723/382.030, 0752/089.792.

EMIGRANȚII ÎN LUMEA LARGĂ

egalitate de punctaj cu orașul canadian Vancouver. Cochet, întreținut, relaxat și divers, orașul este ideal ca destinație turistică, dar și pentru a locui definitiv. Cu o mare diversitate etnică, este cunoscut drept orașul cu cea mai numeroasă populație polineziană din lume.

Locurile următoare în topul orașelor unde se trăiește cel mai bine sunt ocupate de:

6. Dusseldorf (Germania);
7. Frankfurt (Germania);
8. Munchen (Germania);
9. Berna capitala Elveției;
10. Sydney (Australia).

Costuri legate de emigrare

Ne vom referi la țările ex-comunitar-europene, unde lucrurile se diferențiază fără vreun algoritm. Astfel:

Canada :

Primul pas al procesului de emigrare constă în completarea unui chestionar online. Contează vârsta, studiile, experiența profesională, domeniul de lucru, statutul civil și nivelul de cunoaștere a limbii.

Sunt selecționați atât candidați singuri, cât și cei care au familie. Starea civilă nu este un motiv pentru respingerea unei candidaturi.

În urma punctajului, se pot depune actele la Viena Austria.

Nu se poate emigra în Canada în lipsa a minimum un an de activitate în muncă sau în absența unor cunoștințe minime de limbă engleză sau franceză.

După întrunirea condițiilor, aplicantul este chemat la interviu. Prelucrarea datelor durează circa un an, iar costurile depășesc 4.000 de euro.

Australia :

Accesul la viză este mai facil pentru cei care au o specializare, care se regăsește pe lista meseriilor căutate în Australia.

Aplicantul trebuie să obțină un punctaj care să îl facă eligibil.

Importante sunt studiile superioare, cunoștințele de limba engleză (IELTS), specializarea în meserie și vechimea de minimum doi ani. Pentru viza de muncă, vârsta maximă este de 45 de ani.

După întrunirea punctajului, urmează examenele medicale și cazierul. Procedura durează între șapte și zece luni, pentru imigrarea personalului calificat.

Costurile totale ale procedurii de emigrare ajung la 5.000 de euro, la care se adaugă banii pentru avion și ședere, care înseamnă alte câteva mii de euro.

Statele Unite :

Se poate pleca printr-un contract de muncă din partea unei companii americane (în baza căruia se obține viză permanentă de muncă). Taxa este de 475 de dolari.

Se poate însă pleca și gratis, în urma înscrierii la Loteria Vizelor (USA Green Card). Anual, Guvernul american oferă până la 55.000 de vize permanente.

Aplicații sunt selectați cu ajutorul unui calculator, însă procesul durează circa doi ani.

Nu se poate emigra în lipsa unei diplome de absolvire liceu/școală profesională. Este necesară o experiență de doi ani. Interviul este pasul final și are loc la Ambasada SUA din București. Acte

necesare: pașaport, foto, certificat de naștere, de căsătorie/divorț, cazier, documente din țări unde persoana în cauză a stat mai mult de un an, certificat medical.

Noua Zeelandă:

Procesul de emigrare începe cu emigratia online.

După 31 august 2008, nu se solicită viză!!!

La punctaj cântărește examenul IELTS. Cei care întrunesc un punctaj bun sunt invitați să-și depună actele legalizate. Timpul de așteptare este de câteva luni.

Este nevoie de minimum doi ani de vechime în muncă, precum și de absolvirea obligatorie a liceului sau a unei școli profesionale.

Taxele ajung la circa 1.600 de euro, la care se adaugă cheltuielile cu traducerea/legalizarea, scrisorile prin poștă către Biroul din Londra, dar și fișele medicale.

Se solicită dovada mijloacelor bănești necesare întreținerii pe durata șederii, care însumează circa 1.000 de dolari neozelandezi de persoană, lunar (560 de euro).

Daniel Marian

QUANTUM EXPERT

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE:

- audit financiar-contabil
- audit asupra conformității
- planuri de afaceri
- studii de fezabilitate
- documentații pentru finanțări externe
- expertiză contabilă
- consultanță economico-financiară
- evaluări
- consultanță fiscală
- fuziuni, divizări

Administratori**Deli-Maria ALIC**

economist, expert contabil,
auditor financiar, evaluator,
practician în insolvență,
consultant fiscal

Ioan PARALESCU

economist, expert contabil,
auditor financiar, evaluator,
practician în insolvență

QUANTUM EXPERT

J20/40/2000

C.U.I.: RO 126 00149

Deva, str. Mărăști, bl. D3,
ap.44, parter

Tel/fax: 0254- 231680 .

Mobil: 0730- 009907;

0730-009901

Scandalul contractelor adiționale**CLIENTII VERSUS BĂNCI, SPRE SĂLILE DE JUDECATĂ**

Numărul clienților care apelează la avocați pentru a da în judecată băncile din cauza diverselor nereguli din relația contractuală cu acestea se ridică la câteva mii, iar alte mii de persoane se pregătesc să li se alăture. Majoritatea neregulilor semnalate de clienți privesc nerespectarea OUG 50/2010 de către unele bănci. Drumul de la analiza actelor adiționale până la procesul în urma căruia instanța va decide cine nu procedează corect, clientul sau banca, este însă unul lung și plin de « capcane ».

Spre a evita asemenea situații, vă prezentăm pașii necesari în acest scop.

Rezolvarea amiabilă. Primul pas recomandat de Protecția Consumatorilor pentru rezolvarea unui conflict de asemenea natură cu o bancă este rezolvarea amiabilă. Astfel, în momentul în care clientul descoperă anumite prevederi cu care nu este de acord sau care sunt neclare, el este îndrumat de ANPC să depună o notificare la bancă. Aceasta trebuie, pentru a avea valoare legală într-un eventual proces sau plângere la Protecția Consumatorilor, să aibă număr de înregistrare sau confirmări de primire. Conform legii actuale, banca este obligată să răspundă la notificare în 30 de zile.

Plângerea la Protecția Consumatorilor. În cazul în care banca nu oferă un răspuns în termenul legal, clientul este îndrumat să depună o plângere la Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor (CJPC).

Plângerea trebuie să conțină, pentru a putea fi analizată de către inspectorii Protecției Consumatorilor, documentele de credit (contractul și eventualele acte adiționale) dar și corespondența (notificările) dintre client și bancă. Banca respectivă se poate adresa ulterior instanței pentru a contesta măsura instituției publice.

Chemarea băncii în instanță. Dacă niciunul dintre demersurile realizate nu conduce la rezolvarea situației, clientul nemulțumit poate acționa banca în instanță. În mod normal, un proces de protecția consumatorilor poate dura chiar și până la 20 de luni, în timp ce costurile efective pot varia de la 500 la 5.000 de euro, dacă este vorba despre un caz particular. Pentru a diminua cheltuielile, dar și pentru a scurta durata procesului, se recomandă procesele colective, în care mai mulți clienți dau în judecată aceeași bancă din aceleași motive.

De la începutul anului până în iulie, Protecția Consumatorilor a primit, la nivel național, aproape 2.100 de

plângeri. Cel mai întâlnit motiv care a stat la baza lor este introducerea de către bănci în contracte a unor clauze abuzive, după cum susțin clienții. În urma acestor sesizări, inspectorii au aplicat 139 de amenzi în valoare de aproape 370.000 de euro. Avalanșa de plângeri a pornit imediat după adoptarea OUG 50/2010 privind noile contracte de creditare.

Astfel, conform unor statistici oficiale realizate, de la publicarea

acestei ordonanțe, pe 11 iunie, până luna trecută, au fost depuse 1.428 de reclamații, dintre care 453 au vizat creditele iar 89 la perceperea comisionului de risc. De la începutul acestei luni, când unele bănci și-au intensificat campania de aducere la ghișee a clienților, numărul plângerilor a crescut la câteva zeci pe zi, din cauza unor practici considerate de mulți clienți, ca fiind incorecte.

Dan Savu

ECONOMII PE TIMP DE CRIZĂ**Cine ne arde facturile la lumină?****Deși oprite "mănâncă" energie**

Sistemele standby, cele care țin în așteptare aparatele electrocasnice, așteptând să fie pornite, sunt scumpe și nu fac decât să consume inutil energie. Dacă ai face noaptea un tur al casei și ai număra toate ledurile aprinse ale aparatelor ai fi surprins cât de multe sunt: televizor, combină audio, calculator, CD player, monitorul și tastatura computerului, filtrul de cafea..... Toate acestea nu fac decât să îți încarce factura la electricitate.

Scoate-ți aparatele din priză

Deși ți se poate părea că energia consumată de fiecare aparat lăsat în standby este mică, dacă ai înmulți cu numărul aparatelor din casă și cu numărul de zile dintr-un an vei ajunge la o sumă de bani care nu te poate lăsa indiferent. Dacă toți consumatorii din țările industrializate ar scoate încărcătoarele din priză și ar opri toate aparatele electrocasnice, în loc să le lase în standby, ar putea fi închise patru termocentrale electrice mari.

Consumă și când nu funcționează

Banalul încărcător de telefon este campionul furturilor. De câte ori nu ai plecat de acasă luând la rezezeală telefonul de la încărcat și lăsând încărcătorul în priză. Află că acesta chiar dacă nu este conectat la telefon, consumă electricitate. Se estimează că 95% din energie este risipită de un încărcător uitat în priză.

Și televizorul stins consumă

Un televizor care funcționează trei ore zilnic, iar restul de 21 de ore rămâne în standby, consumă aproximativ 40% din energia pe care o consumă aprins. De asemenea un aparat lăsat sub tensiune poate fi „prăjit” la variații mari de tensiune. Ca să nu mai vorbim de câmpul electromagnetic care există în jurul fiecărui aparat aflat sub tensiune și care afectează organismul.

TUDOR STOIAN

Mai ieftin la mobil

Tariful perceput de Cosmote și Telemobil va scădea la 5,03 eurocenți/minut, față de 5,67 eurocenți/minut în prezent, la același nivel cu tariful perceput de Vodafone și Orange.

În același timp, tariful de interconectare, adică plată făcută de operatorul care inițiază un apel către rețeaua celui care îl primește, cerut de RCS&RDS va fi de 5,67 eurocenți/minut comparativ cu 6,4 eurocenți/minut. Toate aceste tarife nu conțin TVA. La începutul anului, media europeană a tarifelor pentru serviciile de terminare a apelurilor la puncte mobile se situa la 6,3 eurocenți/minut.

Practic Cosmote și Telemobil percep același tarif cu cel aplicat de Orange și Vodafone.

În martie 2009, Comisia Europeană recomandă ca valoarea tarifului de interconectare în cazul Cosmote și Telemobil să scadă la nivelul celor doi operatori Orange și Vodafone.

ANCOM a refuzat și a motivat prin faptul că ajustarea prețului unui minut în cazul primilor doi operatori din piață s-a făcut progresiv, într-o perioadă de 5 ani și nouă luni. Diferența dintre tarifele de

interconectare înseamnă că jucătorii mai mici sunt „subvenționați” de clienții marilor operatori.

Gata și facturile șoc atunci când folosim serviciile de telefonie sau internet în roaming. Comisia Europeană a stabilit că valoarea apelurilor în roaming va scădea cu aproape 10%, de la 43 de cenți la 39 de cenți/minut, pentru apelurile efectuate și cu peste 20%, de la 19 cenți la 15 cenți/minut, pentru apelurile primite. În plus, în cazul în care clienții nu au ales o altă limită pentru întreruperea conectării, operatorii vor trebui să impună din oficiu o limită lunară pentru întreruperea transferului de date în roaming de 50 euro fără TVA.

În ceea ce privește prețurile pentru transferul de date în roaming, ele sunt reduse de la un euro la 80 de cenți pe megabyte (MB) de informații încărcate sau descărcate. Anul viitor, prețul va scădea în continuare la 50 de cenți pe MB. Operatorii Orange, Cosmote, Vodafone au anunțat deja că au redus tarifele în conformitate cu normele europene.

IOAN ACHIM

Cum îți poți repara mașina gratuit dacă te-a lovit un autoturism fără RCA

Șoferii implicați în accidente cauzate de automobile fără RCA își pot repara mașina cu bani de la Fondul de Protecție a Victimelor Străzii (FPVS). Fondul nu despăgubește o parte din daună în valoare de 100 euro, echivalent în lei, care reprezintă franșiza. Asta înseamnă că pagubele sub acest nivel vor fi achitate de șoferul păgubit. În prezent, parcul auto național este de 5,31 milioane vehicule. Toate aceste mașini figurează ca fiind înmatriculate, dar nu există o statistică cu câte mai sunt practic în circulație. Având în vedere că în prezent gradul de acoperire cu RCA este de 85-90%, rezultă că posibilitatea de a fi implicat într-un accident cu șoferul unei mașini fără RCA este destul de mare, fiind vorba de peste jumătate de milion de astfel de autovehicule.

Cum și câți bani poți obține. Care sunt etapele, pas cu pas

Pentru a obține banii, cererea de despăgubire trebuie depusă la sediul FPVS sau la orice sucursală ori agenție a firmelor de asigurare care au dreptul să vândă RCA. Cererea, al cărei model se găsește pe site-ul fpvs.ro, trebuie însoțită de documente din care să rezulte că vehiculul vinovat a rămas neidentificat sau nu era asigurat RCA. Aceste documente trebuie depuse în original, dar, într-o primă etapă, ele pot fi transmise prin fax sau prin email la Fond. În 90 de zile de la depunerea cererii de despăgubire, Fondul achită despăgubirea sau oferă un răspuns

motivată pentru care a respins plata despăgubirilor.

O persoană păgubită poate să apeleze la FPVS în termenul general de prescripție, de trei ani de la data accidentului. Suma medie plătită de Fond pentru un dosar, în acest an, a fost de 27.500 lei, valoarea incluzând atât despăgubiri materiale, cât și pentru vătămări corporale.

Înființat în februarie 2006, FPVS a strâns până acum circa 25 milioane euro, din contribuțiile de 0,3% vărsate de societățile de asigurări care practică RCA. De menționat că Fondul nu plătește despăgubiri în cazul celor care își găsesc mașina lovită în parcare, precum și în cazul accidentelor provocate de pietoni, bicicliști, căruțe sau orice alte vehicule care nu aveau obligația legală de a încheia o asigurare RCA.

500 de despăgubiți

În primele opt luni, FPVS a plătit despăgubiri de 4,55 milioane de lei, în urcare cu 182,6% față de intervalul similar din 2009, evoluție explicată prin creșterea gradului de informare în rândul șoferilor. Astfel, dacă în 2008 Fondul a avizat pentru plată un număr de 383 de dosare, un an mai târziu numărul a ajuns la 608, adică o creștere de circa 60%. Despăgubirile plătite în primele opt luni ale acestui an sunt aferente unui număr de 495 de dosare, comparativ cu 383 de dosare în intervalul ianuarie-august 2009.

IOANALBU

Motoarele de putere impozitate dublu

Potrivit Ordonanței de Urgență pentru modificarea Codului Fiscal, pentru automobilele cu capacitate cilindrică de până la 1600 CMC taxa a crescut de la 7 la 8 lei/200CMC.

De exemplu la o mașină cu un motor de 1600 CMC, impozitul mărit ajunge la 640 lei. Pentru autoturismele cu capacitate cilindrică între 1601 și 2000 CMC inclusiv, impozitul a urcat de la 15 la 18 lei/200 CMC. Pentru o mașină cu motor de peste 2000CMC, impozitul ajunge la 360 lei.

O creștere substanțială a taxei a fost decisă și pentru autoturismele cu capacitate cilindrică între 2601 și 3000 CMC de la 60 la 144 lei/200CMC, rezultând un impozit anual ce depășește valoarea de 2100 lei. Și la autoturismele de peste 3001 CMC creșterea este mai mult decât substanțială, proprietarii de astfel de mașini având de achitat la stat sume ce depășesc 4200 lei. Pentru anul fiscal 2010, termenul de plată a diferențelor de impozit rezultate este de 31 decembrie 2010.

Persoanele fizice care achită integral până la data de 30 septembrie 2010 impozitele recalulate pentru diferențele rezultate beneficiază de bonificația stabilită prin hotărârile consiliilor locale adoptate pentru anul 2010.

„După majorarea cotei TVA la 24%, dublarea impozitului anual pentru mașinile de peste 2000 CMC va face și mai dificilă achiziția și posesia de autovehicule. Apreciem vânzările de mașini pentru 2010 la maximum 115.000 de unități, dar, în aceste condiții, ea ar putea să scadă în continuare”, a explicat Brent Valmar, vicepreședintele Asociației Producătorilor și Importatorilor de Automobile. El a precizat că măsurile adoptate de Guvern vor accentua pericolul falimentului pentru mulți dintre dealerii de pe piața locală.

VALTER POPA

Executarea silită: dezastrul unora, afacerea altora!

Criza a fost la fel de nemiloasă cu oamenii obișnuiți ca și cu firmele. Cei mai expuși sunt acum cei care au cumpărat, cu credit, case la prețuri stabilite la modul speculativ. Mulți dintre aceștia s-au trezit că s-au înrobii pe zeci de ani, pentru o locuință care valorează în realitate mult mai puțin și mai nou, au rămas fără un loc de muncă sau cu venituri micșorate. Cei loviți cel mai rău au ajuns astfel să nu mai poată plăti ratele și, în consecință, la executarea silită. Nenorocirea lor este însă o bucurie pentru alții. Oferta de apartamente și case la preț redus și-a găsit imediat cerere, fie că este vorba de familii în căutarea primei locuințe, de amatori de investiții-chilipir sau de speculatori.

Locuințele vândute de bănci sau de executori judecătorești sunt înstrăinate prin două metode: vânzarea directă sau licitația, ambele implicând de regulă reduceri importante de preț față de evaluarea inițială. În principiu, este greu de apreciat procentajul scăderii valorii de vânzare a acestor imobile aflate în procedura executării silite, prin raportare la prețul inițial de evaluare, datorită atât particularităților imobilului în sine (grad de uzură, amplasament etc.), cât și acelor legate de procedura executării silite însăși, în cadrul căreia, în ipoteza unei a doua licitații, practic se poate oferi mult mai puțin chiar decât prețul de pornire, care este de 75% din cel evaluat inițial.

Informațiile și banii pe loc, obligatorii pentru achiziționarea unei locuințe prin licitație

Cei interesați de achiziția unei locuințe prin licitație trebuie să aibă în vedere două lucruri: să dețină sume de bani lichizi și să fie mereu informați, să urmărească în permanență site-urile băncilor care postează astfel de anunțuri, dar și să aibă în vizor portalurile executorilor.

Procedurile cărora trebuie să li se conformeze o persoană care dorește să achiziționeze un imobil aflat în executare silită, au în vedere în primul rând modalitățile în care executorul judecătoresc a ales să valorifice

proprietatea. Vânzarea directă, o modalitate cu o frecvență redusă în practică, presupune în mod esențial existența unui acord prealabil între creditor și debitor. Vânzarea se va face astfel cumpărătorului care plătește cel puțin prețul imobilului stabilit ca urmare a efectuării unui raport de evaluare și menționat în publicațiile și anunțurile de vânzare.

Mult mai întâlnită în practică este metoda de valorificare a imobilului executat silit, prin vânzare la licitație. În acest cadru, executorul judecătoresc este obligat, ca o măsură prealabilă, să îl suneze pe debitor să efectueze plata creanței datorate, iar în termen de 15 zile de la dat primirii somației dacă debitorul nu se va conforma cererii, va începe procedura de vânzare.

Executorul judecătoresc este obligat să identifice și să evalueze cu ajutorul creditorului și debitorului bunul imobil respectiv, putând solicita și efectuarea unei expertize în acest sens, imobilul urmând a fi evaluat la valoarea lui de circulație. Ulterior stabilirii acestui preț, executorul este îndatorat de lege să întocmească și să afișeze publicația de vânzare.

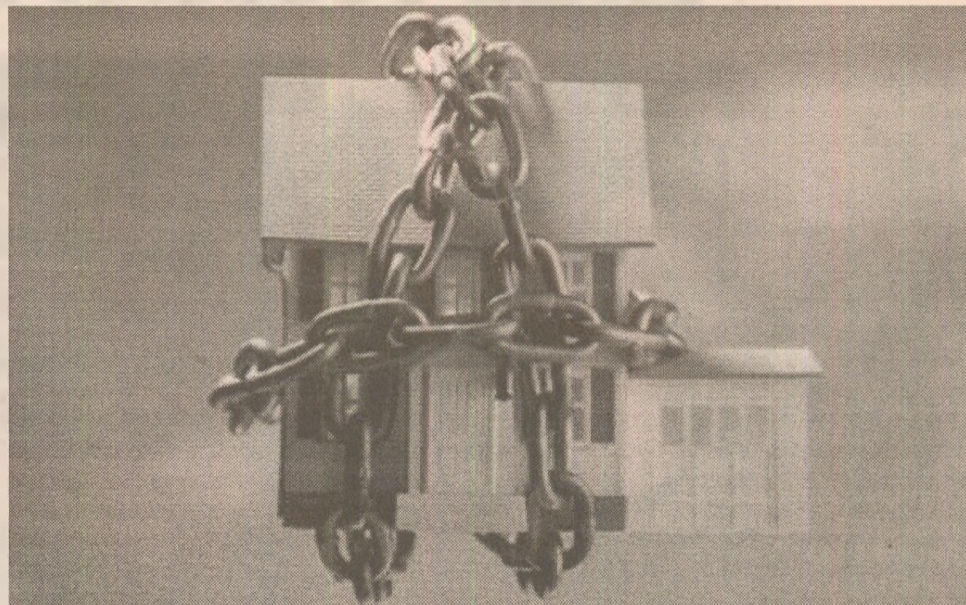
Aceasta trebuie să cuprindă o serie de mențiuni, dintre care amintim prețul imobilului, data, ora și locul vânzării la licitație, precum și faptul că ofertanții sunt obligați să depună, până la termenul de vânzare, o cauțiune reprezentând 10% din prețul la care a fost evaluat imobilul.

Totodată, publicația de vânzare trebuie să fie afișată la sediul organului de executare și al instanței de executare, la locul unde se află imobilul urmărit, la sediul primăriei în a cărei rază teritorială este situat imobilul, precum și la locul unde se desfășoară licitația, dacă acesta este altul decât locul unde situat imobilul.

De asemenea, la cererea celui interesat, există posibilitatea ca executorul să anunțe vânzarea la licitație și prin intermediul unui ziar de largă circulație.

Mai multe licitații, prețuri mai mici

Licitația începe prin citirea de către executorul judecătoresc a publicației de vânzare și a ofertelor primite până la acea dată, acesta oferind spre vânzare imobilul, prin trei strigări succesive, pornind de la prețul oferit, care este mai mare decât cel la care s-a făcut

evaluarea bunului imobil, sau în lipsa unei asemenea oferte, chiar de la acest din urmă preț. În situația în care nu este oferit nici măcar prețul la care imobilul a fost evaluat, vânzarea la licitație se amână la un termen ulterior, de cel mult 60 de zile, în vederea efectuării unei noi publicații de vânzare.

La termenul prevăzut în noua publicație de vânzare, cea de-a doua licitație va începe de la un preț de 70 la sută din cel la care a fost evaluat inițial imobilul, urmând ca, dacă nici la acest termen nu se obține prețul de pornire a licitației, bunul imobil să fie vândut la cel mai mare preț oferit, prilej cu care executorul îl va declara adjudecat pe cel care oferă acest preț.

În acest cadru, este important de specificat faptul că în ipoteza în care persoana interesată în achiziționarea imobilului executat silit se numără printre creditorii urmăritori sau intervenienți ai debitorului, acesta nu va putea adjudeca bunul imobil în cauză la un preț mai mic de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat.

Încheierea demersului achiziției

Procedura executării silite este finalizată după ce prețul imobilului a fost plătit integral și ulterior expirării unui termen de 15 zile de la data când contestatorul din procedura de executare silită a luat cunoștință de actul de executare pe care-l contestă sau de refuzul de a îndeplini un act de executare.

Încheierea întregului demers se face prin întocmirea de către executorul judecătoresc a actului de adjudecare, acesta urmând a-i servi adjudecatului drept titlu de proprietate și pentru a fi înscris în cartea funciară a imobilului în cauză.

VALTER POPA

Patronii pot scăpa de datoriile firmelor, cu tot cu acestea!

Copleșiți de criză și de măsurile de austeritate impuse de guvernanți, mii de oameni de afaceri s-au trezit citați în instanță în cadrul procedurilor de insolvență, cot la cot cu reprezentanții statului și creditorii.

Românii însă, inventivi dintotdeauna, au găsit o soluție și la așa ceva, ce-i drept la limita legii. Internetul a devenit peste noapte soluția potrivită, în acest sens. Făcându-și publicitate mascată sub forma spam-urilor, reprezentanții celor de la „preluări firme” trimit e-mail-uri de-a dreptul incitante pentru cei copleșiți de datorii, promițându-le că, în schimbul unor „taxe” pentru găzduirea sediului social și înregistrarea în Registrul Comerțului, pot scăpa de firmă fără știrea ANAF.

„Te afli în situația de a administra o firmă, și nu mai faci față crizei financiare? Ai acumulat în timp datorii la buget, bănci și furnizori? Creditorii te presează și nu ai cum să achiziți obligațiile de plată la timp? Noi avem soluția. Ești doar la un telefon distanță de rezolvarea problemelor financiare. Apelează-ne (...) și vei găsi alături de specialiștii noștri sprijinul necesar pentru a ieși din impas. Îți vom prelua societatea comercială împreună cu toate datoriile existente, întreg activul și pasivul firmei vor fi preluate de către noi prin cesiunea părților sociale. Vom schimba acționarii, administratorul, iar la solicitarea ta vom schimba și sediul social existent, punându-ți la dispoziție o nouă adresă pentru sediul firmei”, notează „specialiștii”.

2.000 de lei un „escape / hold-up”

În ceea ce privește procedura prin care vei fi scăpat de datorii, ești asigurat că este „rapidă” și cuprinde doar două etape. „Alături de avocații noștri vom înregistra cesiunea fără riscul de opoziție și fără a fi comunicată către ANAF, perfect legal, prin majorarea capitalului social și cooptarea de noi asociați. Practic, cesiunea va loc în două etape”, mai notează „întreprinzătorii”.

Pe site-ul lor, costurile sunt de-a dreptul modice, având în vedere că datoriile celor care ajung în insolvență sunt de multe ori, de ordinul sutelor de mii de lei. Astfel, pentru rezervarea denumirii firmei și pentru verificarea unicității sediului se percepe suma de 80 de lei, pentru găzduirea sediului social, în care se dorește acest lucru, trebuie să scoți din buzunar numai 1.000 de lei, iar pentru actul adițional sau contractul de cesiune, încă 120 de lei. De asemenea, pentru înregistrarea mențiunii la Registrul Comerțului se mai percepe o sumă cuprinsă între 700 și 900 de lei, la care se poate adăuga și comisionul perceput pentru toate aceste servicii. Per total, cu puțin peste 2.000 de lei, scapi și de firmă, și de griji.

Procedeu? cel mai simplu!

„Întreprinzătorii”, în primă fază, au nevoie doar de un e-mail care să cuprindă totalul datoriilor, ce sume și cui sunt datorate, și care este rata lunară la bancă. Nu e nevoie de nicio copie, după niciun document, nici în legătură cu firma pe care o deții și nici în legătură cu datoriile avute față de bănci.

Aspectul... legal?!

„Companiile ce înregistrează datorii către stat, bănci, furnizori, se îndreaptă de cele mai multe ori spre o direcție fatală, care într-un final afectează atât debitorii, cât și creditorii. Nici un act normativ nu vă poate obliga să târâți după dumneavoastră o companie îndatorată. Procesul însemnând că, după semnarea actului de cesionare nu veți mai avea responsabilitate cu privire la activitatea firmei. Preluarea unei firme cu datorii se face strict sub litera legii, respectând prevederile noii legi 54/2010.”, astfel își încheie „pledoaria” cei „avizați” în astfel de „inginerii” financiare.

Alexandru R. David

Ziua recoltei în orașul Paliei

Într-o frumoasă zi de toamnă, orăștienii au pornit-o cu mic cu mare spre Piața Mare a orașului, deoarece Ziua Recoltei a devenit deja o tradiție pentru locuitorii Paliei.

Bogăție, cât vezi cu ochii, nu numai de la producătorii agricoli veniți din zona Orăștiei, dar și celor sosiți din Arad, Timiș, Sibiu, Vâlcea, pentru a-și comercializa legumele și fructele de sezon, în Piața Mare a orașului. Cu toții au primit, din partea primarului Alexandru Munteanu, diplome de participare.

Piața Mare a orașului a devenit un vacarm de lume. Tarabe cu tot felul de mărfuri industriale și alimentare, standuri cu mobilă și butoaie, covoare și carpete, dar și tarabe cu mici, bere și gogoși.

Acțiunea a avut două locații, prima, cea de deschidere din Piața Mare, iar cea de-a doua, în Piața Victoriei, în fața Catedralei Ortodoxe, acolo unde zeci de elevi din învățământul preșcolar, primar, gimnazial și liceal s-au întrecut în arta de a sculpta figurine din legume și fructe, care au fost expuse în standuri special amenajate. Mai mult, cei mai îndemânatici elevi au participat la un concurs contra-cronometru de sculptat figurine din dovleci.

„În ultimii ani, am organizat fără întrerupere această manifestare, deoarece Ziua Recoltei oferă prilejul tuturor copiilor de a-și demonstra calitățile și aptitudinile artistice. Nici în acest an, copiii nu au dezamăgit și le mulțumesc atât tinerilor participanți, cât și cadrelor didactice din școlile și grădinițele orăștience” a menționat Alexandru Munteanu, primarul municipiului Orăștie, principalul organizator al Zilei Recoltei din Orașul Paliei.

Stejărel Ionescu

Investiții noi inaugurate la Orăștie

Compania americană "I.C Medical Inc", unul dintre cei mai renumiți producători de aparatură electro-chirurgicală la nivel mondial, a inaugurat, de curând, la Orăștie, o hală de asamblare pentru bisturie cu radio-frecvență, considerate cele mai avansate din lume. Bisturiile au fost inventate de către hunedoreanul Ioan Cosmescu, de profesie inginer, stabilit în SUA din 1983, care este și fondatorul companiei I.C Medical.

"De fapt, la Orăștie vor fi fabricate trei tipuri de bisturie high-tech, cu radio-frecvență, toate inventate de mine. Este singura fabrică de acest fel din Europa, iar în SUA avem alte fabrici de acest fel. Bisturiul care se fabrică de acum este de unică folosință care are multe avantaje și este folosit de medicii chirurghi din întreaga lume", a declarat Ioan Cosmescu. Hala de asamblare se află amplasată pe platforma industrială Chimica - Chimsport, în urma semnării unui contract de colaborare cu SC Chimica Orăștie. Componentele din plastic necesare pentru fabricarea bisturiilor cu radio-frecvență, vor fi furnizate către IC Medical, iar asamblarea lor se va

realiza în incinta noii hale, în cele din urmă acestea ajungând în spitalele din Europa, Africa, Rusia și Orientul Mijlociu.

"Încheierea acordului de lucru a presupus în prealabil o evaluare atentă din partea I.C Medical a capacităților societății Chimica Orăștie de a răspunde exigențelor sale. Suntem mândri că profesionalismul nostru a dus la concretizarea acestei colaborări, extrem de importantă pentru compania noastră", a declarat directorul general al SC Chimica Orăștie, Remus Bolba. Cu ocazia inaugurării noii hale de asamblare au fost înființate aproape 150 de noi locuri de muncă, valoarea contractului ridicându-se la circa 1,5 milioane de euro anual. Este prima investiție de acest fel din Europa, urmând ca pe viitor să fie fabricate la Orăștie și alte instrumente chirurgicale. Ioan Cosmescu a mai spus că „vinovat” de ceea ce se întâmplă nu este decât, Mircia Muntean: „Primarul Devei, Mircia Muntean, m-a convins să revin acasă și m-a rugat să investesc în județ. La Orăștie, este prima fabrică de acest gen din Europa. La Orăștie se fac doar produse de unică folosință. Producem trei tipuri de bisturie și le vindem cu 28 de dolari bucata. În China am închis fabrica, deoarece calitatea era proastă, chinezii nu lucrează de calitate. După Orăștie, vom realiza la Deva o investiție de peste 100 de milioane de dolari. Pentru asta, am cumpărat deja un teren de 12 hectare, vizavi de compania Macon”, a concluzionat acesta.

Primarul municipiului Deva, Mircia Muntean, care a participat la inaugurarea fabricii a ținut să precizeze că: „Orăștie este doar începutul. Marea investiție se va produce la Deva, unde

vor fi create peste 5.000 de locuri de muncă. Va fi cea mai mare investiție din județul Hunedoara. Construcția fabricii va începe în primăvara anului viitor”. Primarul municipiului Orăștie, Alexandru Muntean, susține că „într-o perioadă atât de dificilă din punct de vedere economic, că se pot contura parteneriate de afaceri, care să creeze locuri de muncă și stabilitate în orașul nostru”.

La inaugurarea fabricii a fost prezent și medicul Marius Blendea, primul chirurg din România care utilizează acest tip de bisturiu, inventat de Ioan Cosmescu. Doctorul Blendea a precizat: „Folosind acest bisturiu, se reduce timpul intervenției și, de asemenea, bioxidul de carbon eliberat când se folosește bisturiul electric este aspirat de aparat. Este important, deoarece nu mai e nevoie să se aerisească sala de operații și personalul nu mai inspiră bioxidul de carbon”.

Stejărel Ionescu

Un nou magazin Kaufland la Orăștie

Începând cu mijlocul lunii trecute, grupul Kaufland a deschis un nou magazin în România, la Orăștie. Grupul Kaufland face parte din cele mai mari companii de retail din Europa, având peste 950 de magazine în toată Europa, în țări precum: Germania, Cehia, Slovacia, Polonia, Croația, Bulgaria și România. Kaufland România a creat până în prezent numai în România peste 7.600 de noi locuri de muncă.

Sortimentul magazinelor Kaufland conține până la 15.000 de articole diverse și oferă clienților nu numai prețuri reduse ci și prospețime, varietate și o calitate superioară a produselor alimentare sau de legume și fructe alături de produse atractive din domeniile menaj, sticlărie, porțelan, textile, electrice, papetărie, jucării, articole de sezon și pentru petrecerea timpului liber, la care se adaugă oferte speciale săptămânale.

„Amabilitatea angajaților, precum și numeroasele garanții și servicii

ilustrează importanța acordată satisfacției clientului de către Kaufland (Garanția prospețimii, Garanția celui mai bun preț, Garanția rapidității, Garanția schimbului de produse). O demonstrează și programul stabilit în avantajul clienților Kaufland Orăștie este deschis de luni până sâmbătă, de la ora 7.30 la ora 22.00, iar duminica de la ora 08.00 la ora 20.00”, adaugă oficialii Kaufland. „Cu o suprafață totală de aproape 5.600 de metri pătrați, din care 2.200 de metri pătrați o reprezintă amenajările conexe, magazinul Kaufland, este realizat după o concepție germană și reprezintă una dintre cele mai importante investiții pe care Orăștie le-a avut din 2009 și până în prezent, noul magazin conducând la crearea a încă 100 de noi locuri de muncă, ceea ce semnifică una din cele mai importante investiții ale orașului, alături de fabrica de bisturie”, a ținut să precizeze primarul Orăștiei, Alexandru Muntean.

Stejărel Ionescu

Drepturile garantate de lege, la cumpărături

Ați cumpărat produse alterate de la supermarket? Aparatura electrocasnică s-a defectat? Iată câteva dintre problemele de care ne-am lovit toți, măcar o dată. Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor explică drepturile pe care le au clienții, la cumpărături.

La supermarket

• Produsul este alterat

Ajunși acasă, descărcăm alimentele cumpărate și constatăm că unul dintre produse are termenul de valabilitate expirat. Primul lucru pe care trebuie să-l facem este să ne întoarcem, în aceeași zi, la magazin cu produsul expirat, având la noi bonul fiscal. Cerem vânzătorului înlocuirea alimentelor alterate sau returnarea banilor.

• Produsul nu prezintă etichetă

Specialiștii recomandă să nu cumpărăm niciodată un produs neetichetat. Eticheta conține o serie de informații precum: elementele de identificare caracterizare, lista ingredientelor, proporția acestora, data limită de consum, cantitatea netă.

• Prețul de la casă este diferit de cel de la raion

Ați găsit la raion produsul preferat la un preț foarte mic... Ajunși la casa de marcat, acesta este facturat la un preț mult mai mare. Trebuie să știți că orice comerciant este obligat să afișeze prețurile lizibile în imediata apropiere a produsului scos la vânzare. Dacă la casă se constată o diferență de preț, aveți dreptul să refuzați produsul.

• Vă accidentați în magazin: cădeți, vă loviți, vă curentați etc.

Ori ați alunecat pe pardoseala proaspăt spălată, ori v-ați curentat atingând frigiderul, ori v-au căzut în cap vreun borcan sau vreo cutie așezate de-a valma pe rafturi... Fiecare magazin e obligat să-și organizeze activitatea în așa fel încât să-și protejeze cumpărătorii. Orice daună

suferită în timpul efectuării unor cumpărături se rezolvă pe cale amiabilă sau în justiție.

La restaurant

Asigurați-vă că meniul vă oferă toate informațiile privind cantitățile și prețurile, iar produsele servite sunt proaspete. Dacă aveți orice fel de nelămurire, cereți informații suplimentare sau refuzați produsele. Dacă mâncarea pe care ați comandat-o vi se pare alterată sau nu vă mulțumește, aveți dreptul de a refuza comanda.

În magazinele de produse electrocasnice

Produsele pot fi returnate în termen de 30 de zile de la achiziționare cu condiția să prezentați bonul fiscal sau factura. De asemenea, clientului i se înmânează: - certificatul de garanție; - declarația de conformitate; - cartea tehnică de utilizare; - factura, chitanța.

La bancă

Refuzați plata anumitor comisioane precum: comision de depunere, comision de retragere, comision de schimb

valutar, comision de rambursare anticipată, comisionul de analiză a dosarului în cazul în care creditul nu se acordă. Mai sunt interzise: majorarea taxelor, comisioanelor, tarifelor. De asemenea, băncile nu au voie să introducă comisioane, taxe și tarife noi, fără acordul dumneavoastră.

Nu uitați nici de responsabilități!

Nu gustați produsele!

În general, este vorba despre testarea fructelor. Atenție: aceste produse nu vă aparțin, căci nu au fost plătite. Gustarea unui aliment fără ca acest lucru să vă fie propus de un angajat al supermarketului este considerată furt!

Plătiți daunele!

Ați spart un borcan? Ați dărâmat din raft produse care s-au deteriorat? Sunteți bun de plată! Consumatorul este obligat să răspundă pentru orice fel de daună provocată în magazin din vina sa.

S-a rupt plasa și s-au deteriorat produsele? E vina clientului!

Dacă plasa sau sacoșa pe care o cumpărați de la casa de marcat se rupe din cauza greutatei produselor achiziționate, nu este vina magazinului. Se presupune că ar fi trebuit să distribuiți altfel greutatea.

Sesizați orice neregulă!

Consumatorii care consideră că anumite drepturi le-au fost încălcate trebuie să se adreseze mai întâi magazinului pentru rezolvarea situației pe cale amiabilă. Dacă însă acest lucru nu duce la nici un rezultat, consumatorul trebuie să se adreseze structurilor teritoriale (comisariate județene) ale ANPC. De asemenea, consumatorii pot apela și numărul de telefon 0800.080.999, care de altfel este obligatoriu să fie afișat în fiecare magazin!

Mugurel M. Badea

Nu vă lăsați păcălit de angajator!

• **Aflați ce drepturi salariale aveți, atunci când se încheie firma**

Firma unde lucrați a dat faliment? Patronul nu vrea să vă mai dea salariul și vă sunt încălcate o serie de drepturi? Iată ce este de făcut.

Cadrul legal

În primul rând, trebuie să știți că odată cu stabilirea falimentului sau a deciziei de dizolvare a societății, este numit și un lichidator care se va îngriji să liciteze bunurile societății falimentare, ca să facă rost de bani pentru acoperirea eventualelor datorii și pentru plata salariilor. Atunci când o firmă este dizolvată, este numit un administrator judiciar, care încearcă reorganizarea ei.

Dacă acest lucru nu reușește, intervine lichidatorul. El este cel care va acorda personalului concediat preavizul de 15 zile lucrătoare.

Salariile restante trebuie plătite

Creanțele salariale restante trebuie plătite până la data încetării activității. Acestea sunt cele ce izvorăsc din raporturile de muncă dintre angajator și angajat. Pe lângă creanțele provenite din salarii, angajații vor primi și un salariu compensator cu valoare egală cu ultima retribuție de bază, la care se rețin asigurările sociale și impozitul pe venit. Dreptul la salariul compensator este acordat oricărui salariat care încetează activitatea la un angajator, din motive ce nu țin de el.

Fondul special garantat de stat

E important să știți că, în cazul în care angajatorul nu poate acoperi sumele privind salariile restante și cele compensatorii, atunci acestea se vor achita din Fondul pentru Garantarea Creanțelor salariale, care există la nivel național. La acest fond contribuie lunar toți angajatorii, în baza comisionului de 0,25% calculat la fondul de salarii și virat către Bugetul de Asigurări Sociale.

Ioan Achim

Plătiți-vă asigurarea de sănătate chiar dacă stați acasă!

• **Casnicii trebuie să cotizeze anual cu 396 de lei la CAS. În caz contrar, ei riscă majorări de întârziere**

• **Suma neplătită se achită retroactiv**

Nu numai salariații sunt obligați să plătească taxe către stat. Și persoanele casnice, care nu realizează venit și nu fac parte din categoriile scutite de plata contribuției, trebuie să cotizeze anual cu 396 de lei la Casa de Asigurări de Sănătate (CAS), pentru a putea beneficia de serviciile medicale.

Fiecare persoană, indiferent de vârstă, profesie sau nivelul veniturilor, trebuie să-și achite contribuția către Fondul Asigurărilor Sociale de Sănătate. Dacă în cazul angajaților, această contribuție este virată de către angajator, iar șomerilor și beneficiarilor de alocații li se reține automat, persoanele casnice trebuie să-și plătească singure contribuția respectivă. Fiecare e dator, lunar, cu 5,5% din venitul impozabil sau din salariul minim brut pe economie (600 de lei), în cazul celor fără venit. Adică, aceștia din urmă trebuie să depună lunar suma de 396 de lei în contul CAS.

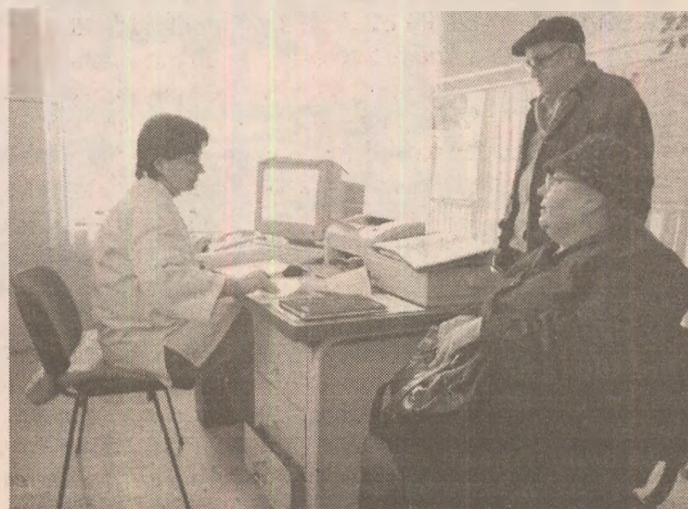
Cei care sunt la prima prezentare la CAS și dovedesc că nu au realizat venit în ultimii cinci ani, vor trebui să plătească retroactiv pe ultimele șase luni, plus majorări de întârziere. Dovada se face cu o adeverință de la Administrația Financiară și un Certificat de la Registrul Comerțului, care atestă faptul că nu au fost asociați sau acționari în nicio firmă. Dacă au realizat venit în ultimii cinci ani, dar nu și-au plătit contribuția, iar acum vor să intre în legalitate, sunt obligați să plătească contribuția datorată pe ultimii cinci ani, plus majorări de întârziere. După ce își achită datoria, pot solicieta eliberarea adeverinței de asigurat pe care o

prezintă medicului de familie.

Cine este scutit de la plata CAS

- Gravidele sau lăuzele fără venituri, sau cu venituri sub salariul minim pe economie;
- Copiii până în 18 ani și tinerii între 18 și 26 de ani doar dacă sunt cuprinși într-o formă de învățământ și nu realizează venituri;
- Șomerii, asistații sociali și deținuții (pentru ei se plătește automat de către stat);
- Persoanele a căror singură sursă de venit e cea stabilită prin legi speciale (invalidizii, eroii și invalidizii de război, deportații în străinătate etc.);
- Persoanele cu handicap, dacă nu realizează alte venituri în afara indemnizației primite de la stat;
- Coasigurații (soț/soție, părinți fără venituri proprii, aflați în întreținerea unei persoane asigurate);
- Pensionarii, pentru veniturile din pensii până la limita supusă impozitului pe venit.

Mugurel M. Badea

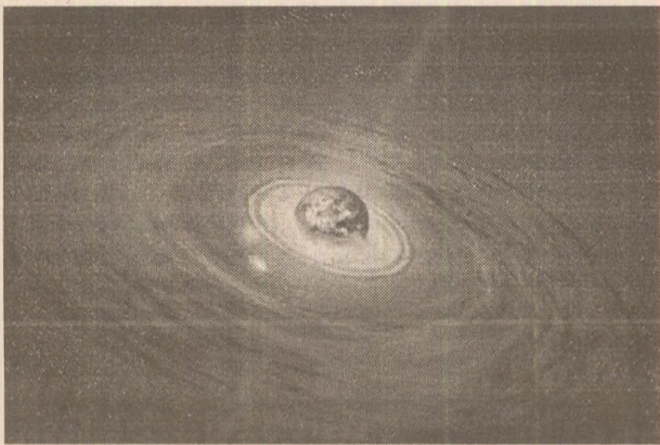

SFÂRȘITUL LUMII - în trei variante

Cum, când și de ce, sunt cele trei întrebări legate de sfârșitul lumii, care preocupă o bună parte din omenire, de câteva mii de ani. Prezentăm mai departe trei ipoteze, cele mai vehiculate în ultima perioadă. Se poate observa că, odată cu trecerea anilor și evoluția științei, scenariul apocaliptic devine tot mai rafinat, amănunțele în consecință fiind tot mai greu de combătut.

Trebuie menționat că, sfârșitul acestei lumi nu este echivalent cu dispariția completă a omenirii. Dacă în două dintre cazuri umanitatea este obligată să evolueze către un alt nivel, fiind vorba mai mult de o apocalipsă a actualei societăți cu tot ce înseamnă ea, în al treilea caz Terra va dispărea complet.

Exploziile solare

Prima ipoteză este girată de o instituție de mare prestigiu: NASA. Concret, Pământul va fi lovit de radiații magnetice care vor atinge un nivel fără precedent, conform spuselor dr. Richard Fisher, directorul diviziei de heliofizică din cadrul acesteia.

Exploziile solare din jurul anului 2013 vor provoca aceste fenomene. Rețelele electrice s-ar putea supraîncălzi, zone mari vor rămâne fără energie electrică, transportul aerian va fi serios perturbat, iar dispozitivele și aparatura electronică, cele de comunicație și sateliții majori s-ar putea

opri din funcționare și ar putea dispărea pur și simplu. Implicat, sistemul bancar ar fi pus la pământ instantaneu. „Știm că se apropie, dar nu știm cât de rău va fi. În orice caz, refacerea infrastructurii va reprezenta un obiectiv greu de realizat, întrucât acest lucru cere enorm de mult timp”, sunt câteva dintre ideile avansate de dr. Richard Fisher. Practic, putem concluziona că întreaga economie, și chiar actuala ordine mondială va fi pusă pe butuci, existând posibilitatea de a nu-și mai reveni niciodată la forma pe care o cunoaștem în acest moment.

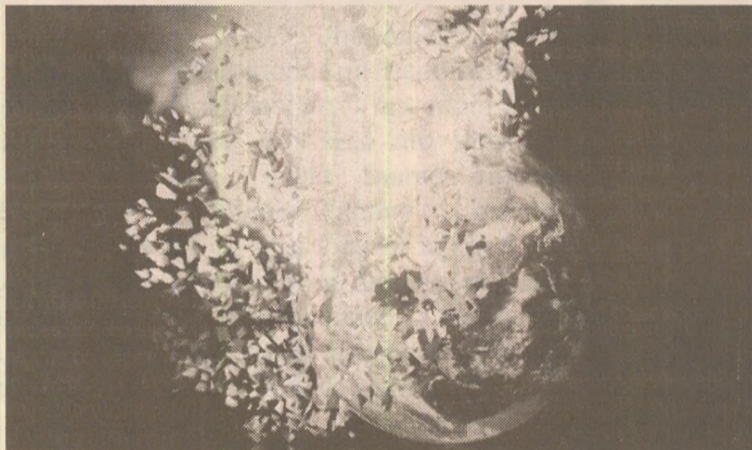
Oamenii de știință apreciază că ar putea fi totuși luate unele măsuri de precauție care să limiteze dezastrul. Spre exemplu, Registrul Național de Risc, înființat în 2008 în Marea Britanie, elaborează în ritm alert mai multe planuri privind măsurile care ar trebui luate în cazul unei întreruperi complete a alimentării cu energie electrică.

Calendarul Maya: 21.12.12

„Sfârșitul timpului” va avea loc pe 21 decembrie 2012, data la care Calendarul Maya se încheie brusc. Într-un raport al Pentagonului, acest lucru este tradus prin faptul că timpul va ajunge la zero,

clima se va schimba definitiv, iar ADN-ul uman va fi complet reprogramat.

Din nou, putem vorbi despre dispariția actualei ordini mondiale, dar omenirea își continuă drumul. Conform mayașilor, în 2012 omenirea va afla tot adevărul, conceptele actuale de timp și spațiu vor fi depășite și va

avea loc trecerea spre a patra dimensiune. Cultura maya susține că trăim într-un univers ciclic, existând perioade de maximă creație și perioade de distrugere, pentru regenerare. Practic, în 2012 se încheie un ciclu al evoluției și se trece la nivelul superior, unul fără nicio legătură cu ceea ce cunoaștem astăzi.

Prăbușirea planetei Mercur

Acesta este scenariul cel mai înfiorător, dar sunt șanse mici să aibă loc în viitorul apropiat. Oamenii de știință au ajuns la concluzia că și planeta Mercur ar putea să fie un pericol pentru omenire. Aceasta, pornind de la faptul că sistemul nostru solar nu este foarte stabil. Practic, gravitația lui Jupiter poate influența orbita lui Mercur, făcând-o să se suprapună cu cea a lui Venus. Pentru un neavenit acest lucru nu înseamnă mai nimic, dar pentru un astrofizician este echivalent cu trimiterea sistemului solar în haos.

Există mai multe scenarii legate de „defectarea” planetei Mercur, în unul dintre ele acesta lovind direct Pământul, ceea ce ar însemna dispariția completă a vieții pe planeta noastră. Dacă ar fi însă să

adăugăm și o veste bună, sunt șanse de doar 1% să murim din cauza planetei Mercur, înainte de a fi distruși de soare, asta putându-se întâmpla abia peste câteva miliarde de ani.

Alexandru R. David

Lumea de azi

PUBLICAȚIE DE
ANALIZĂ ȘI
INFORMARE A
JUDEȚULUI
HUNEDOARA

Director General
Daniel MARIȘ
0766.559.627

Editor
Dan BORDEIANU

Redacția
Oana DAN
Mihaela PĂUNESCU
Mihai IONESCU
Lucian COSTA
Alexandru ROMAN
Traian OPRONI

Colaboratori permanenți
Valeriu BUTULESCU
Dumitru HURUBĂ
Gheorghe GRÜN
Nicolae STANCIU
Miron Țic

Tehnoredactare
Mircea VOICULESCU

Director difuzare
Stejărel IONESCU
0727.231.187

E-mail: lumeadeazi2003@yahoo.com

ISSN 1543 7246

"Sono un amore italiano in Romania"

Vreme îndelungată ne-am salutat, am schimbat două-trei vorbe într-o „româno-italică”, mai mulți concetățeni ai urbei. Până într-o zi, când ne-am dat seama că s-a schimbat ceva... că acest OM lipsește dintre noi...

Papa era tocmai printre noi

În traducere directă, „Papa” înseamnă „tată”. Este și apelativul, dincolo de timp, pe care fiica lui Benedict îl folosește atunci când stă de vorbă cu reportera *Susanna Salvador*, de la „*Il Gazzettino*”, ediția provincială „*Di Pordenone*”. De fapt, *Papa Benedict* a fost un om ca noi toți, pe numele său *Benedetto Palazzolo*, A fost un om misterios. Un om cam mult prea tăcut. Un om darnic. Iată, în traducere și adaptarea de cuviință, ce scria presa italiană, în urmă cu ceva vreme:

A doua viață în România a unui pensionar de la marginea sărăciei

Un pensionar sărac, care merge să părăsească familia, țara, să trăiască în România. Douăzeci de ani de tăcere

neîntreruptă, doar de unii vizitatori din Deva, un oraș aproape de Timișoara. Care, încercau să-l convingă să se întoarcă acasă. Dar în zadar. Douăzeci de ani să-și imagineze acest om o viață nouă, cu ceilalți care până la urmă îi fuseseră străini... Numai moartea a dat soției și copiilor portretul adevărat al lui *Benedetto Palazzolo*, care a încetat din viață în urma unui atac de cord. Avea 66 de ani. O poveste cu gust dulce-amăru... Despre un om care și-a dedicat douăzeci de ani din viață, altora, un om care a putut petrece lună de lună de pensionare, să dea o mână de ajutor celor care au nevoie de el, care a construit case și apartamente pentru a da adăpost celor care nu au. „*Orice fel de rații au fost practic oprite*” spune fiica lui, *Fara*, „*chiar dacă mama (Melania Marsonet) l-a rugat de mai multe ori să se întoarcă acasă. Apoi, a fost părăsită scena... Papa a murit săptămâna trecută, și m-am dus la Deva pentru a-l aduce înapoi la Aviano, și așa am participat la funeralii în România. Spre surprinderea mea, au existat sute de oameni. Se părea că tot orașul striga*

tatăl meu.” O surpriză care devine chiar mai mare atunci când *Fara*, fratele ei *Luigi* și mama lui *Melania* descoperă încet-încet vocile celor mulți care știau ce a făcut *Benedetto Palazzolo* la Deva, locuitorilor săi. „*Papa a fost sergent de armată, s-a retras la 45 de ani, în 1989 el a mers în România cu Crucea Roșie, și nu s-a mai întors. Ne-am gândit că a o femeie și chiar copii. L-am găsit într-o casă umilă, unde și-a petrecut întreg sfârșitul vieții ca să-i ajute pe alții. El și-a neglijat chiar starea sa de sănătate pentru a face bine. Dar am aflat prea târziu, și asta doar datorită acelor mulți care l-au cunoscut.*” Și ieri, după funeraliile din Catedrală, *Benedetto Palazzolo* a fost îngropat în cimitirul din *Aviano*. **Dumnezeu să-i dea Odihna Veșnică.**

Daniel Marian

(P.S. Dacă mi-e permisă o adăugire de pe astăzi lume pe cealaltă, - de la un simplu muritor cu nume de Patriarh al României, pentru un simplu muritor cu nume de Papă.)

... din cugetările lui

Petre Țuțea

• *Heidegger spune așa: ca să ieși din anonim, trebuie să trăiești neliniștea perspectivei neantului zilnic. El te îndeamnă, Heidegger, să trăiești murind absolut în fiecare zi!*

• *Moartea mă determină să fiu esențial. M-a impresionat foarte mult sunetul pământului căzînd pe coșciugul lui Nae Ionescu.*

• *Morții antici nu sunt deloc frumoși. Numai morții creștini sunt. Am găsit totuși la Homer un mort de toată frumusețea: Pentensileea, regina amazonei, omorată de Ahile. Și plînge Ahile că a omorât frumusețea asta de femeie... Și atunci Tersit - vocea poporului muncitor - se apucă să insulte cadavrul Pentensileei. Ahile îi dă un pumn și-l omoară - pe poporul muncitor - că-i obraznic și că insultă cadavrul aleia. Aici am văzut așadar o frumusețe, deși în principiu, morții antici nu sunt frumoși. Creștinii sunt cei care au introdus masca frumoasă a mortului.*

• *Cine slujește lui Cronos este obsedat de imaginea cimitirului.*

• *Omul e guvernat pe pământ de două morale: de morala dogmelor, care e creștină și eternă, adică absolută, și de morala normelor, care, ca morală laică, e construită pe pușinătatea și imperfecțiunea omului. Morala laică nu poate fi desprinsă de morala absolută și ea arată că omul se mișcă asimptotic la perfecțiune, pe care n-o poate atinge niciodată.*

• *Elitele morale sunt mai presus decât cele intelectuale. Mie îmi plac oamenii care fac judecăți. Cei care fac silogisme sunt față de adevăr, cum sunt curcile alea care se încurcă printre popice.*

• *Napoleon face adevărata istorie a Revoluției franceze. Un om care a refăcut ordinea naturală, punînd parul pe haimanalele de pe uliță. Când a fost întrebat cum își explică intrarea armatelor sale în Țările de Jos ca pe bulevard, în timp ce regii Franței se pinteau la ele zadarnic, Napoleon a răspuns: N-au intrat armatele Franței, ci ideile revoluționare de pe drapel! Începuse o nouă filozofie a istoriei, cu Napoleon.*

• *Fără nemurire și mîntuire, libertatea e de neconceput. Omul, dacă nu are în substanța lui ideea nemuririi și mîntuirii, nu e liber. Seamănă cu berbecul, cu capra, cu oaia...*

• *Omul a depășit condiția de animal abia atunci când în el a apărut ideea nemuririi, care nu trebuie confundată nici cu permanența speciei, nici cu concepția estetică a gloriei.*

• *Fără Dumnezeu omul rămâne un biet animal rațional și vorbitor, care vine de nicăieri și merge spre nicăieri. Și el rămâne așa chiar dacă este laureat al Premiului Nobel sau măturător. Când, unde și în ce scop a apărut el în calitatea asta de om? Dacă se întreabă singur și nu e un zeu în dreptul casei care să-i reveleze data începutului, înseamnă că omul rămâne un biet animal rațional care vine de nicăieri și merge spre nicăieri.*

• *Renașterea italiană, unde omul este situat în centrul universului, este eretică din punct de vedere creștin. Autonomizarea puterii omului este în sine demonică. Părerea mea este că omul este cel mai semnificativ, de fapt, singurul care este om, este homo religiosus.*

Bacalaureați mai vechi și noi

Pamflet decent, că... "nu-i frumos să-njuri"

Suntem în vara vârfului istoric al "creșterilor negative" românești. Nu doar în economie. În vara vârfului - de până acum.

De doar câteva zile, fiecare pe... craca lui, trăim consecințele majorării TVA-ului. Una dintre consecințele firești ale nefirescului rezultat al unor alegeri.

O Dunăre... surprinzătoare altfel decât aceea cântată de austriecii Straus și de românul Ivanovoci - nu-și mai încap în matcă. Dunărea - albastră cândva, care legăna gingaș, în ritm de vals, barca vreunui lopătar îndrăgostit - golită de romantism dar plină de nefirescul contribuției afluenților românești (pârăuri și râuri umflate, firese, de viituri de pe versanți defrișați... nefiresc)... inundă!?! În pofida "calcululelor" jucăușului din capu' statului.

Pentru... hazard, n-avem minister.

Un Guliță - ca la Învățământ - s-ar mai fi găsit, dar... au fost ocupați. Cu pacifișarea Afganistanului. Așa se face că - scăpate de sub control... portocaliu ape de ploaie iau la vale poduri, bucăți de drum, stâlpi..., case, acareturi, animale...

"Oameni" politici nu iau. Doar din cei "simpli". Vreo douăzeci și..., în câteva zile.

Pe cei mulți îi calamitează guvernul prezidentului. Cu sprijinul votacilor aburcați pe... democrație pâână-n Casa Poporului. Îl sprijină, votacii, la preț negociat, de pretinse elite. Cu plata sunt... ăilați - restu' lumii.

Pensionari nu coborâți din scaune cu picioare mai înalte ca... picioarele Legii - "optimiști" alungați din casă (de spaime existențialiste) printre semeni făcuți... fericiți în baza legii pentru... "oamenii simpli", fac haz de necaz: cine scapă în vară asta de viituri, și nu moare până în toamnă de foame ori lipsă de asistență medicală și medicamente, o mierlește la iarnă. De frig. În casa lui. Sau prin preajma ei scos... la aer (în numele LEGII) de vreun portărel al Statului de Drept.

Cu... aleșii noștri-n frunte, am cules "succesuri" multe. Și ne mai pasc...

Un măcelar, meseriaș român din stirpea ceangăilor deveni apăsător de singurătatea prăvăliei pusti și de perspectiva de a nu mai avea ce și pentru cine să taie, încearcă să-și pună gândurile pe moațe. Până acum - a rezultat un... boc, cu sens, ritm și rimă:

"Trăiți bine!" v-a zis "omu".

... mîncînd ce vă taie Ciomu.

Și totuși - ne mai învârtim pe aici.

Sâmbătă - în 10 Iulie 2010, de la ora 12.00 - eram la Galeria de artă FORMA, unde... mai expun artiști plastici deveni și invitații lor.

Prin mijloacele de comunicare cu publicul accesibile unui profesor pensionar, a fost anunțat vernisajul unei expoziții de grup. GENERAȚIA '75.

Absolvenții din 1975 - bacalaureați ai Liceului de artă din Deva, clasa profesorului Ernest KOVACS se reîntâlneau, după treizeci și cinci de ani...

Profesorul lor, un... tânăr cu oarecare vechime, ne-a făcut cunoștință. I-a prezentat fără catalog și fără fișuică ajutoare - în ordinea în care îi striga acum... mulți ani, când făcea prezența. I-a prezentat cu emoție și cu mândrie pentru ce a devenit fiecare.

El, profesorul, i-a ajutat să vadă !!! ... nu doar

să privească. I-a ajutat să-și găsească maniera de exprimare artistică.

El, profesorul, i-a ajutat să devină oamenii de azi. Inclusiv prin demersuri, insistente pentru pregătirea lor generală după programa pentru liceul real.

Ei foștii adolescenți porniți acum... mulți ani să-nfrunte Viața, dar rămași... parte din viața lui, sunt dovadă că dascălul... n-a trăit degeaba în școala și societatea de veacuri. Sunt, toți, persoane onorabile, recunoscute ca atare de mediile sociale în care trăiesc, în Țară sau în străinătate.

Din douăzeci și patru câți erau în 1975 douăzeci sunt și absolvenți de învățământ superior. Unii sunt artiști plastici, alții medici, ingineri, profesori...

Doamne și domni cu... ghiocci la tîmple i-au cântat prietenului lor, dascălul... mulți ani trăiască! Nu chiar ca "Madrigal", dar pe înțelesul celor în stare să înțeleagă.

I-a omagiat un bărbat... purtând cu demnitate cei aproape o sută de ani ai vârstei sale. Domnul Aurel DOROGA - directorul liceului lor, atunci... în '75. Împlinește nouăzeci și nouă...

În vremuri... așa cum sunt, într-o companie... așa cum suntem, câțiva oameni normali au exprimat... normal, bucuria normal motivată - de a fi împreună câteva clipe.

În spatele lor, dar supărător de aproape, un grup de invitați, mai altfel, ținea propriul *sumit*. Ca și în alte dăți în această sală - aștia mai altfel, parte din ei, sau alții asemenea.

... musulmanii intră în moschee desculți. Îmi place să cred că lăsatul încălțărilor afară semnifică mai mult decât preocupare pentru curățenia lăcașului. Îmi place să cred că lasă la ușă... ceva mai mult decât necurățeniile luate pe tălpi din colbul drumului.

Mă întreb dacă noi reprezentanți eliberați de... și asimilați ai civilizației europene de Soare-apune am putea lăsa mitocănia la ușa oricărei încăperi destinate... oamenilor?!?

Când eu vedeam GENERAȚIA '75 lucrări ale celor rămași... din acei 24 elevi ai unei clase cu 20... absolvenți și de facultate stiriștii făceau cunoscute rezultatele finale (de după soluționarea contestațiilor) ale *bacului* 2010.

... promovabilitate - de Cartea recordurilor !!! Dacă am înțeles bine, cel puțin o clasă n-a avut... măcar un promovat.

Mă înspăimântă gândul că - vor îngroșa rândurile clasei politice... care este.

Orice comentariu e de prisos.

De douăzeci de ani, larva comentatorilor... încearcă să acopere răgâitul hoitarilor.

Poate, de-ar avea parte de puțină liniște, bieții... creștini (cotizanți pentru indulgențe) condamnați de... iubirea de Țară să stea în fruntea unui popor nemântuit încă de vulnerabilitate la Ochiul Dracului, ar reuși să audă cântul de lebadă al conștiinței... rănite, de moarte, în crâncene lupte "politice". Pentru... măcar o halcă !?! din ce-a mai rămas...

... ne-ar potopi cu demisia, de... onoare. Ne-am pricopsi, fără FMI !?... din desființarea sinecurilor, din restituiri (fără DNA, sentințe, portărei și haidamaci mascați) de bunuri... rătăcite, din recuperări de nave... dispărute, din...

Nu s-ar visa!

Pătru-Dănilă ORĂȘANU

FAVIOR ORĂȘTIE, DRAMA UNEI INDUSTRII PIERDUTE

Ce simți la prima vedere în fața "Favior/Vidra" Orăștie? Consternare! Și revolta celui care, cândva s-a documentat pe cifre și rapoarte și apoi pe spusele oamenilor ce lucrau aici. Orăștienii ce mai scoteau, prin magazinul de prezentare ori prin gard ceva cojoace nu mai sunt de mult timp în atelierelor de altădată...

Azi: drama unei tradiționale mărci economice românești poate face subiectul unei dizertații: cum poate fi Statul Român căpușat! Cum se poate distruge din iresponsabilitate administrativă o componentă dintr-un sistem economic ce funcționa pe o piață garantată. Care, avea la sfârșitul anului 2008 datorii în jur de 5,5 milioane de euro. În principal la bugetul de stat și bănci. Aparent încă în producție se află în vinderea activelor: utilaje, apoi clădiri, terenuri, eventual stocuri de produse și materiale. Odată cu drama exportului românesc. Și cu scurgerea printre degetele larg răsfirate ale noilor potențați dintre născuți din spuma revoluției ori dintre diriguitorii locali, scăpați de sub orice control al legii - camarila repliată în noua clientelă politică ziși reformatori cu orice preț, care au putut aduna averi incomensurabile.

Unul dintre cei mai importanți producători europeni de articole din blană naturală "Vidra/Favior" din Orăștie, s-a pierdut sub rugina gardului metalic, el însuși îmbătrânit. Din vechea fabrică de ieri, azi cad geamuri. Sub efectul sării, ramele din fier s-au mâncat până la evaporare.

Ultimii ani, ca și între gardurile fostei embleme comerciale hunedorene, au fost vremuri de haos. Dacă acceptăm o motivare legată de scăderea dolarului ori modificări în tendința europeană a modei, concurența externă și cea a micilor ateliere care sugrumau producția industrială, vom privi doar rugina din gard și cum "Vidra/Favior" a ruginit mâncată de sarea presărată pe piei. Pe poarta principală nu mai intră și nu mai iese nimeni. Ce ieșea pe porțile secundare nu mai interesează azi pe nimeni. A interesat o vreme și pe cei câțiva ce furau ca tot românul și care au fost deferiți justiției. O pierdere de timp când Vidra/Favior a fost căpușată și transferată în mod fraudulos de gulerele albe ale Orăștiei, începând cu echipa mana-gerială, de sus de tot până la maistrul de secție au concurat neloyal, și-au tăiat craca de sub picioare. Pe piața blănăriei invazia produselor din China, Turcia, Grecia sau Italia au făcut ca românii să devină cel mai prost îmbrăcat popor din Europa. O privire aruncată pe geamul trenului, în prima gară după capitală și amărăștenii ce coboară, oferă o plajă de culori și o urâtenie a zdrențelor aruncate pe umeri. Fără replică.

Cu certitudine, ne aflăm în fața unei puternice expansiuni a importurilor de orice fel. Însăși logica lucrului - pentru o țară în derivă, anexată la un sistem economic străin cu o dramă încetinire mergând până la un export insesizabil ne pune în fața imaginii gardului ruginit "Vidra/Favior" Orăștie. Entitatea economică, cu activitate din anul 1922 și specializată după 1938 pe achiziții de piei crude, pe confecționare de haine și alte produse din blană, a trecut momente greu de definit. Generate de însăși desființarea tratamentului preferențial ce se mai acorda produsului provenit dintr-o țară în curs de dezvoltare. Grosul exportului care - anii trecuți - se îndrepta spre țări U.E a devenit și el

intracomunitar. Un alt regim al TVA a dus la trecerea unui timp de blocaj până la recuperarea plății de către exportatorul român. Pentru țări tradiționale precum Rusia, China ori Turcia, orăștienii au întâlnit acum taxe vamale defavorabile. La ele s-au adăugat pentru exportatori și efectele dezastruoase ale aprecierii/ deprecierii leului și nesfârșitele variații ale euro. Dar mai ales căpușele și insolvența. Chiar și cel îndrituit cu reorganizarea nu credea în viabilitatea procesului.

În fața mărcii - ce altădată era "Vidra/Favior" Orăștie - poți chiar să te raportezi la institutele de prognoză ale României. Scoaterea la lumină a economiei gri sau neplătitoare de taxe și impozite cât și modul hulpav al reformării sistemului economic te contrazică: cât se mai poate fura în țara asta? Că economia gri reprezintă 20 - 22 la sută se recunoaște la nivel oficial. Dramatic este că aceia puși să gestioneze încasările și să supravegheze acest îngrozitor deficit stau în spatele sistemului. Un sistem de gașcă și o clientelă girată de primii dregători locali ori de la centru. Adică o treime din economia românească nu este fiscalizată. Iar această nefiscalizare are directă legătură cu rețeaua politică clientelară.

Semnarele din presă - certe și profesional documentate dar necercetate de către cei în drept - îl califică inclusiv pe "șeful finanțelor, cel mai bogat bugetar din județ"? O remarcabilă utilizatoare de condei adună cu sârguința-i recunoscută case, terenuri, dividende - neridicate la timp, cât și venituri declarate a fi obținute din creșterea oilor, la care se adaugă moșteniri, donații și spații comerciale. Toate în contul primului finanțist venit din mediul privat. Socoțite, duc o prăpastie imensă între câștigurile înregistrate în perioada când acesta activa în zonă pe piața liberă, recunoscută a fi

"gri", și cele după trecerea la frâiele financiare ale județului. Tocmai când Statul Român este în incapacitate de a colecta impozite și taxe. S-a ajuns a se recunoaște că la nivel oficial circa 30 - 40 la sută din economia reală se află în zona gri, neplătitoare de taxe ori impozite. Aici găsim munca la negru, evaziunea generată de incapa-citatea statului de a executa debitorii chiar înregistrați. În anii trecuți se estimau valori ce depășeau 43 de miliarde de euro. Acești bani ar fi acoperit finanțarea pensiilor. Fără a mai fi fost nevoie de un an de divergențe sociale și fără a fi nevoie de deturnarea bugetului. S-ar fi rezolvat taxele cu învățământul și convulsiile din sănătate și ar fi fost un motor de dezvoltare economică și socială. Dar Statul Român nu are în acest moment o clasă administrativă instruită, eficientă și stabilă în post, cu demnitate socială. Iată una dintre problemele fundamentale ale României, după care se va construi ori nărui viitorul ei în lume și implicit al nostru!

În consecință, nu pot să nu citez din jurnalista Nicolle Ebner "Mesagerul", 2 iunie 2010, că: "În timp, valoarea dividendelor neridicate a crescut de la 85.000 lei, în 2005, la 414.818 lei, în 2009, iar directorul executiv al D.G.F.P Hunedoara devine unic acționar la Fablor - Pell Orăștie. Un salt spectaculos..."

Și să-mi amintesc cum că în iarna trecută găsindu-mă prin Brașov, ca hunedorean nu m-am putut abține să nu iau câteva imagini din "buricul" medieval și turistic al centrului transilvănean. Și să suport ironia unui amic severi-anean ce voia de îndată să știe când "Favior" a devenit "Fablor" ori dacă "Pell Collection" a dus cu adevărat remarcabila fabrică din Orăștie în gang-ul spulberării unei tradiții în blănărie și o cultură specifică zonei până la, citez: "Favior Vidra Orăștie S.A.C.I.F. RO 2147092 cu sediul social în Orăștie, str..... notificare privind deschiderea procedurii de... to increase taxes world wide hope compromised hope of economic revival...", am încheiat citatul.

Traian OPRONI

Zece ani de „Bălțata românească”

Dar am putea spune: DA, zece ani de când acest eveniment se desfășoară pe raza comunei Băcia, unde implicați principali sunt Primăria comunei Băcia și Consiliul local. Altfel spus „Bălțata românească” s-a aflat la cea de-a XXX-a ediție, edițiile precedente ținându-se după cum bine se știe pe câmpul de la Cristur.

Participare masivă

Afluență mare și de public, și de participanți. Expozanții au venit cu 29 de animale, care au fost selectate de către juriu pe secțiunile: vițea, junincă și vacă.

Organizatorii au spus că preselecția a fost drastică și dificilă, ca la competițiile olimpice, deoarece s-a ținut cont de valoarea recunoscută a acestei rase de bovine, care aparține zonei respective, cu toate că participanții au fost din tot județul, nu numai din zona comunei Băcia.

ajunge la nivelul din acest an. Noi, cei din administrația publică locală a comunei Băcia, sprijinim crescătorii de animale și sperăm ca aceștia să aibă un suport și din partea factorilor decizionali la nivel județean. Meritele pentru organizare nu sunt ale mele, ci ale întregii echipe din primărie și Consiliul Local”.

Sponsorii ediției au mai acordat și premii constând în diplome și furaje, pentru toți participanții, precum și distincții speciale pentru cei care s-au implicat în organizarea evenimentului.

Cu toate că a existat, ca de fiecare dată o vedetă a zilei, pe nume „Brândușa”, au fost oferite premii consistente și în cadrul unei tomboli organizate de către organizatori, vânzându-se peste 1500 de bilete. În cadrul tombolei câștigătorii au plecat acasă cu: furci, topoare, secere, fierăstraie, foarfeci, dispozitive de stropit, pile, rulete și seturi de șurubelnițe. Au existat însă și premii mai consistente: un miel, ce a fost câștigat de către Mihaela Gherman, (Strei-Călan), un purcel câștigat de către Robert Stroia, (Băcia) și un vițel, câștigat de către Florentina Mleaha (Băcia).

Primarul comunei Băcia, Emil Rîșteiu, prezent la manifestare a declarat: ”Faptul, că sunt prezenți crescătorii de animale din tot județul, ne dă un sentiment de siguranță în ceea ce privește promovarea rasei „Bălțata românească”. Nu credeam în 2001 când s-a reînnoțit această tradiție că vom

Brândușa Miss Băcia 2010

Ioan Pușcaș, din Băcia a rămas surprins când și-a auzit numele strigat de către juriu, nevenindu-i să creadă că vaca lui este câștigătoare. Brândușa este o vacă de cinci ani și jumătate, crescută de localnicul Ioan Pușcaș care se află la cea de-a patra prezentare a acestei manifestări. La celelalte trei secțiuni au câștigat: Valentin Onescu din Vâlceluța Bretea Română, cu juninca Pușa și o tânără și viitoare fermieră de doar 14 ani, care își dorește să urmeze facultatea de zootehnie, proprietara junincii Sânziana și Viorel Rusu din Batiz Călan, cu vaca Joiana.

Mici, muzică și voie bună

La manifestare au participat și producători

Stejărel Ionescu